

Zwanger en rhesus-D-negatief

Wat betekent dit voor u en uw baby?

www.nwz.nl

Inhoud

Wat is bloedgroep Rhesus-D-negatief?	3
Wat is Rhesusziekte?	4
Extra onderzoek: wat kunt u verwachten?	4
Bent u Rhesus-c-negatief?	6
Wat zijn irregulaire antistoffen?	6
Uw vragen	7

Rond 12 weken zwangerschap vindt bloedonderzoek plaats. Dit gebeurt alleen met uw toestemming. Een laboratorium onderzoekt uw bloed onder andere op:

- **wat is uw bloedgroep; A, B, AB of O (nul)?**
- **bent u Rhesus-D-positief (meest voorkomend) of negatief, bent u Rhesus-c-positief of negatief?**
- **bevat uw bloed antistoffen tegen bloedgroepen die u zelf niet hebt (irregulaire antistoffen)?**
- **bent u besmet met een van de infectieziekten syfilis, lues, hepatitis B of HIV?**

Uit bloedonderzoek is gebleken dat u Rhesus-D-negatief bent. Dat betekent dat u een bloedgroep heeft die gevolgen kan hebben voor de gezondheid van uw baby. In deze folder vindt u uitleg over wat bloedgroep Rhesus-D-negatief voor u en uw baby betekent, en waarom in overleg met uw gynaecoloog nu extra onderzoek nodig is.

■ Wat is bloedgroep Rhesus-D-negatief?

Wat zijn bloedgroepen?

Bloedgroepen zijn eiwitten die zich aan de buitenkant van rode bloedcellen bevinden. De bekendste bloedgroepen zijn A, B, AB en o (nul). Uw bloedgroep is een combinatie van de bloedgroep van uw beide ouders. Bloedgroepen zijn dus erfelijk. Voor een eventuele bloedtransfusie na de bevalling is het belangrijk dat uw bloedgroep bekend is.

Wat is bloedgroep Rhesus-D-negatief?

Náást de indeling in bloedgroep A, B, AB en o, bestaat ook nog een andere indeling: het Rhesussysteem. Het Rhesussysteem is in te delen in Rhesus-D-positief of Rhesus-D-negatief. Als u Rhesus-D-positief bent, zit het antigeen Rhesus-D op de rode bloedcellen. Als u Rhesus-D-negatief bent, zit dit antigeen niet op de rode bloedcellen. Dit wordt de Rhesusfactor genoemd.

Alle zwangere vrouwen worden getest

Omdat de Rhesusfactor van de moeder invloed kan hebben op de gezondheid van de baby, worden alle zwangere vrouwen hierop getest.

Rhesus-D-positief: géén extra onderzoek nodig

85% van alle zwangeren is Rhesus-D-positief. Bij deze vrouwen zit het antigeen Rhesus-D op de rode bloedcellen. Dit heeft géén gevolgen voor de zwangerschap en uw baby. Extra onderzoek is dan niet nodig.

Rhesus-D-negatief: extra onderzoek nodig

15% van de zwangeren is Rhesus-D-negatief. Bij deze vrouwen zit het antigeen Rhesus-D niet op de rode bloedcellen. Dit kan wél gevolgen hebben voor de gezondheid van uw baby. Uw baby heeft dan namelijk kans op de zogenoemde Rhesusziekte. Daarom is dan wél extra onderzoek nodig.

■ Wat is Rhesusziekte?

Bent u Rhesus-D-negatief en is uw kind Rhesus-D-positief dan kunt u antistoffen aanmaken tegen het bloed van uw kind. Dit kan gebeuren als een klein beetje bloed van het kind in uw bloed terecht komt bijvoorbeeld tijdens de bevalling of in zeldzame gevallen al tijdens de zwangerschap. Als een Rhesus-negatieve moeder in aanraking komt met het Rhesus-positieve bloed van haar kind dan kan zij antistoffen aanmaken. Deze antistoffen komen via de navelstreng ook in het bloed van de baby terecht. Daar breken ze de rode bloedcellen van uw kind af.

Hoe meer antistoffen er zijn, hoe meer antistoffen in het bloed van het kind terecht kunnen komen en hoe meer het bloed van het kind wordt afgebroken. Het kind krijgt dan bloedarmoede, dit heet Rhesusziekte. Vaak gebeurt dit al voor het kind is geboren. Ook na de geboorte kan de afbraak van rode bloedcellen doorgaan. Door de afbraakproducten kan de baby geel gaan zien.

■ Extra onderzoek: wat kunt u verwachten?

Bloedonderzoek

Om Rhesusziekte van de baby te voorkomen, krijgt u in week 27 van de zwanger-

schap extra bloedonderzoek. Uw bloed wordt in het laboratorium van bloedbank Sanquin in Amsterdam onderzocht. Het onderzoek geeft antwoord op 2 belangrijke vragen:

- of uw baby Rhesus-D-positief of Rhesus-D-negatief is
- of u antistoffen tegen een andere bloedgroep aanmaakt

Als uw baby Rhesus-D-positief is

Er zit een klein beetje DNA van de ongeboren baby in het bloed van de moeder. Met dit DNA kan de Rhesus-D-factor van uw baby worden bepaald. Is uw baby Rhesus-D-positief? Dan heeft uw baby een andere Rhesusfactor dan u. Om te voorkomen dat u antistoffen aanmaakt tijdens de zwangerschap of tijdens de bevalling, krijgt u bij 30 weken zwangerschap een zogenoemde anti-D-injectie. Als uw baby geboren is, krijgt u nog een anti-D-injectie.

Hoe werkt de anti-D-injectie?

In een anti-D-injectie zitten antistoffen tegen Rhesus-D-bloedcellen. Als tijdens de zwangerschap of bevalling bloed van uw baby in uw bloedbaan terecht is gekomen, is er een kans dat u antistoffen gaat aanmaken tegen het bloed van uw kind. De antistoffen uit de anti-D-injectie herkennen de Rhesus-D-bloedcellen van het kind en breken deze snel af. Het voordeel is dat u hierdoor zélf meestal geen antistoffen tegen het bloed van uw baby aanmaakt en uw baby bijna geen kans heeft op de Rhesusziekte.

Uw baby merkt niets van de anti-D-injectie , en loopt geen enkel risico.

Is uw baby Rhesus-D-negatief?

Als uw baby Rhesus-D-negatief is, heeft het dezelfde Rhesusfactor als u. Bij eventuele vermenging van uw eigen bloed met het bloed van uw baby, maakt u geen antistoffen aan. Verder onderzoek is dan niet nodig. Ook is een anti-D-injectie niet nodig.

Bijzondere situaties

Rhesusfactor kan niet vastgesteld worden

Soms lukt het niet om de Rhesusfactor van de baby tijdens de zwangerschap te

bepalen. U krijgt dan voor de zekerheid in week 30 van de zwangerschap een anti-D-injectie. Na de geboorte wordt dan de Rhesusfactor van uw baby met bloed uit de navelstreng bepaald. Als uw baby Rhesus-D-positief is, krijgt u nog een tweede anti-D-injectie. Als uw baby Rhesus-D-negatief is, is dit niet nodig.

Veel druk op de baarmoeder

Soms is tijdens de zwangerschap een extra anti-D-injectie nodig, als u Rhesus-D-negatief bent en uw kind is Rhesus-D-positief, of dit nog onbekend is. Dit kan nodig zijn als er van buitenaf hard op de baarmoeder gedrukt wordt. Denkt u hierbij aan het keren van de baby bij een eventuele stuitligging of als u hard op uw buik valt.

■ Bent u Rhesus-c-negatief?

Als u Rhesus-c-negatief bent, kan uw lichaam ook antistoffen aanmaken tegen het bloed van uw kind. Er bestaat geen injectie om dat te voorkomen. Daarom onderzoekt het laboratorium in week 27 van de zwangerschap of uw lichaam antistoffen aanmaakt. Zo ja, dan zal de verloskundige of arts u tijdens de zwangerschap extra controleren op het ontstaan van bloedarmoede bij de baby.

Als er antistoffen in uw bloed worden gevonden

Als er antistoffen in uw bloed worden gevonden, spreken we van irregulaire antistoffen.

■ Wat zijn irregulaire antistoffen?

Irregulaire antistoffen zijn normaal niet in het bloed aanwezig. Het zijn afweerstoffen tegen andere bloedgroepen dan A en B. Ze kunnen ontstaan na een bloedtransfusie of na een zwangerschap. Soms hebben zwangeren irregulaire antistoffen zonder duidelijke oorzaak. Hebt u irregulaire antistoffen, dan is meer onderzoek en extra controle gewenst. De verloskundige of arts geeft hierover zo nodig informatie.

■ Uw vragen

Met eventuele vragen kunt u contact opnemen met de polikliniek gynaecologie:

- locatie Alkmaar: 072 - 548 2900
- locatie Den Helder: 0223 - 696536

De polikliniek is telefonisch bereikbaar op werkdagen van 08:30 - 11:30 uur en van 13:00 - 16:00 uur. Of neem digitaal contact op via [Mijn Noordwest \(nwz.nl/mijnnoordwest\)](https://mijnnoordwest.nl).

Voor meer informatie kunt u de volgende websites bezoeken:

- www.sanquin.nl (Rhesusfactor)
- www.rivm.nl (bloedonderzoek bij zwangeren)

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie gynaecologie/verloskunde
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 269861

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl